

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Qualit[ur] ad vera[m] co[n]tritione[m] requirit[ur] primo vna dilige[n]s
recordatio siue discussio p[un]cto[rum] mortaliu[m]. De qua tria dubia
longa [et] pulcra explanant[ur] in quib[us] multa ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

cōcupiscētiās tuas. *Idcirco dñe Jesu benignissime: dñe Jesu suavissime: dñe Jesu dulcissime. p merita sacratissime passiōis tue: p illos acerbissimos dolores purissime genetricis tue: p gemitus z lachrymas scōrōr apōrōr indulge mihi succurre lāguētī aīe: reqre ouē pditā a sacro grege tuo euagāte. Et cōcedē mī hī in h exilio penitētie vez cordis dolorē ac firmā pctōr meōr pūccionē. Da obsecro oclis meis fontē lachrymarū vt culpas meas eo q̄ merent̄ dolore fieri valeā. Auge desiderū meū z da qd̄ peto qm̄ si cūtra q̄ fecisti mihi dederis nō sufficēt seruo tuo nisi teipm̄ dederis. Heu heu dñe de⁹ q̄lē me fecisti/ z q̄lē irerū me fecit. In pctis pcept⁹ z nat⁹ erā z abluisti me: s; ego pctōrīb; sordidauit me. Expertus sum in memetipso horrozē pctōr meōr insupportabilē: qz etsi canis putridus fetet hoīb;. Gulus tñ peccator fetet deo z angel: id̄ dulcissime iesu coram te expādo oēs iniquitates meas: qz tu sol⁹ potes delere oīa scelera mea. Nō em̄ abscondo: sed ostēdo: Nō excuso: sed accuso. Ego reus: ego accusator meus. Ego sum q̄ peccauit in celū z corā te/ nec sum dign⁹ vocari fili⁹ tuus. Ego suz q̄ peccauit sup̄ numez arene maris. Ego sum q̄ amissi vñ me iuste dānare potes: tu tñ nō amissi vñ peccatores iustificare soles. Parce ergo parce mihi dñe q̄ es vera salus q̄ nō vis mortē pctōrīs. Ecce dñe iesu ch̄ie corā gūissimo cōspectu tuo exhibeo aīam meā p̄tūtū munerīb; desolatā: pondere pctōr gūatā: dedlctoz sordib; fedatā. O pctā mea innumerabilia estis z magna valdez nisi a vobis absoluar qd̄ erit de me: Nā supbia rebellat: auaricia pūgit: luxuria vit: presumptio iudicat: cōscientia mordeat: gula incitat: inuidia murmurat: lingua detrahīt: iracūdia p̄turbat: ambitio irridet: acida tepestet: oculus cōcupiscit. Hinc video iudicē iratū. Hinc angelos flentes. Hinc demōnes frementes. Cōsidero eterna gaudia: video parata supplicia: z ideo timor me conturbat: horroz aggreddit: cōscientia accusat: dolor opprimit: tremor inuadit: cogitaciōes increpāt: fugere nō licet: z quo me diuertā ignoro. O cecam insāniā. O pphat nā temeritatē. Scio z nullaten⁹ dubito q̄ sola libertas est nō seruire pctis. Et scio q̄ qui facit pctm̄ suus est peti. Et itez anīa q̄ peccauerit ip̄a moriet. Et n̄ bilomin⁹ fragilis: imo volubilis mens mea a pctis nō abstinet: sed a scelere in scelus furibūdo impetu dilabit. Quapropt̄ pfundoz in memetipso/ nec dign⁹ sum ad celū oculos meos leuare/ sed multo magis dign⁹ sum illos plorādo ce care. ideo recordare dñe clemētissime ac iustissime/ qz gūis iudex z testis sis ad me iudicandū: es n̄ bilomin⁹ misericors dñs ad indulgēdū: z solus creator ad cōseruandū ac ver⁹ redemptor ad me liberandū. Et ideo dñe iesu p̄ infīnitaz bonitatis tue clemētia dispone cor meū vt vere sit cōtrītū z hūiliatū. Quaten⁹ oīm spurcitiā pctōr elmata tibi grata sūt oīa opa mea. Et parit̄ in hora mortis mee fulcrus p̄sidio gratie tue securus corā rigoroso examine cui distric̄tū iudicij apparere valeā. Qui es benedict⁹ p̄ eterna secula: Amen*

Qualit̄ ad verā cōtritiōnē requirit̄ primo vna diligēs recordatio siue discusstio pctōr mortālū. De qua trīa dubia longa z pulcra explanant̄ in quib; multa curiosa ac digna memoratu continentur.

In primis igitur considerandū est q̄ nemo repente fit summus vt ait Bernard⁹. ideo optet vt pctōr gradatim pcedat ad adquisitionē hui⁹ thesauri cōtritiōis. Quia etiā diuinū lumē gradatim in nos descendit. Et p̄pterea dona spūalia in nos descendere dicunt̄. vñ Jacobi. j. ca. Omne datū optimū z omne donū p̄fectū de sursum est descendēs a patre luminū. *Idcirco necesse est vt pctōr p̄trario modo p̄ ipm̄ lumen diuine gratie in deū redneat̄ gradatim ascendendo: iuxta illud dauid. Ibunt de virtute in virtute: videbit̄ deus deoz in syon. id est in plenitudine p̄tēplationis vt de glosa. Hinc Isid. in. ij. li. de sum. bo. c. xxxvj. ait. Qui inordinare p̄tutes con-*

Ad doct
na spūal
lia gdati
pcedēdū
est.

Primum dubium

Prætere nitit cito plectraf. Hec est causa in re natura: ut quecūq; veloci ad pfectū tendit sine dubio celerit fiant: sicut herbe q̄ rāto festini⁹ pereunt q̄to celeri⁹ crescūt. Et p̄o p̄ arbores alia radice fundate: ideo pdurāt diut⁹: q̄ q̄ dactm ad pfectū pueniūt. Hec Iust. Ut ḡ ad adq̄sitionē p̄e p̄ritiōis debito ordine pcedam⁹ expedit a modicis ac minimis incipere ut ad altiora scādere valeam⁹. Et tō optet primo ut peccator diligēter interiora cordis sui discutat sic: ut fiat vna diligēs recordatio vl̄ discussio oim p̄ctōz mortaliū de q̄b; peccata erit ania nō fuit prius sufficēter p̄trita z hūilitata. Nā teste Chrysostomo nulla p̄ salute aie rōnal p̄t esse tal̄ exhortatio q̄lis est p̄ctōz recogitatio. Sz ad maiorē euidētiam eoz q̄ dicenda sunt tria dubia nobis differēda occurrunt.

Primo: ut ista p̄ctōz discussio sit origo siue p̄ncipiū vere cōtritiōis. Scdo quō aut qualiter/aut quis modus obseruari debet in tali discussione. Tertio quāta esse debet talis recordatio siue discussio peccatorz.

Præterea p̄mū dubiū plura occurrēt ad scribendū. q̄ p̄ter materie dignitatē semp̄ exuberat ratio differēdi. Sed ne videar quare eos q̄ scripta nostra dignabunt p̄legere intēdo sub breuib; singula p̄stringere. Et forsitan hec vtili⁹ p̄derūt. q̄ teste Grego. Sepe alimēta q̄ min⁹ sufficiūt / auidius sumunt. Lucētis ḡ omittis: Pro resolutionē hui⁹ dubij cōsiderandū est q̄ tota intentio n̄ra fert̄ ad clare ostēdendū p̄ correctiōē vite meliorz lāguēt̄ ac siccit̄is aie. Nā iustissimā: scripsimā: p̄ssimā: meritissimā deo p̄ter z angel̄ ḡssimā p̄clusionē videlz q̄ fons origo: causa: z fundamētū salut̄ aie rōnal̄ est/ sc̄p̄z ac p̄p̄tas iniquitates recognoscere. Et tō pro obtinēda gr̄a sp̄ss̄cti nulla melior: nulla gratior: nulla iustior p̄t fieri exhortatio q̄ ip̄a p̄ctōz nostroz recogitatio. Talis q̄ppe p̄ctōz discussio siue exāmatio p̄p̄te d̄r z est p̄ncipiū salutis ac vere p̄ritiōis. Hec aut̄ p̄tatas mltis varijsq; modis p̄bari p̄t. Et primo p̄ aureas snias tā sc̄tōz doctoz q̄ diuinaz scripturaz. Scdo per famosissima exēpla ḡssimoz p̄ctōz q̄ tādem p̄ sui recognitiōē saluari sunt. Tertio vlt̄ debim⁹ q̄liter ad discutiendū ac rememorādū p̄p̄tas iniquitates exctamur exēplo aḡle: cerui: atq; serpentis: q̄ hec tria aialia renouant̄ ad iuuentutē. In p̄m̄is igit̄ sc̄ire optet q̄ oēs doctores catholici q̄si tube sp̄ss̄cti affirmāt: q̄ ad placādū irā oipotēt̄ ac miserēt̄ dei nullū efficac⁹ remediū h̄r̄i p̄t q̄ p̄ctā sua recognoscere ac memorari. vñ Aug. in libello de cordis p̄ritiōe sic ait. Quārō mag⁹ q̄s icelligit̄ mala sua: rāto ampli⁹ suspirat z gemit. Meditatio s̄q̄dez parit̄ p̄sciam: p̄scia cōpunctionē: cōpunctio deuotionē: deuotio p̄mendat̄ oīōnē. Meditatio hō ad cognitiōē sui illuminat̄. In cōpunctiōe vero ex p̄side ratiōe: maloz suoz cor̄ intēso dolore rāgit̄. hec Aug. Idē testat̄ Iust. in. ij. lib. de sum. bo. c. xij. vbi diffinit̄ p̄ritiōē d̄r sic. Cōtritiō est cōpunctio cordis z hūilitas mēt̄is cū lachrymis veniēs de recordatiōe p̄cti z timore iudicij. In q̄ bus p̄bis tria de p̄ritiōe rāgun̄ ab Iust. Primo em̄ expr̄mit̄ rōnē nois dicēs p̄ritiō est hūilitas mēt̄is. Sic em̄ sup̄bia est inistū omis p̄cti p̄ quā hō sensus suo inherēs a mādat̄ diuie leḡ recedit̄. Sic hō p̄rit⁹ p̄ hūilitatē appropinq̄ ad deū z a p̄p̄io sensu recedit̄ hūiliat̄. Scdo rāgit̄ modū exteriorē ip̄ius p̄ritiōis sic d̄r. Cum lachrymis veniēs: q̄ amaricat̄ peccatrix aia in recordatiōe p̄p̄ie iniquitatis z deinde ab intimo cordis trahit̄ suspiria z p̄umpit̄ in lachrymas. Sz nota q̄ iste effect⁹ lachrymaz exterior nō est de necessitate sz de bñ d̄e ut inq̄ Petr⁹ de rarātafia in. liij. sen. di. xvij. Tertio expr̄mit̄ p̄ncipiū p̄ritiōis cū subiūgit̄ d̄r. Veniēs de recordatiōe p̄cti z timore iudicij. Nā p̄sideratio p̄p̄e iniquitatis ac timor iudicij d̄r: exctat̄ p̄ctōrē ad cordis p̄ritiōē ut lat⁹ expr̄t̄ cabim⁹. Sz nota h̄ q̄ timor sine spe nō p̄ritiōē sz desperationē posset facere ut d̄r scr̄us Tho. in. liij. sen. di. xvij. vbi q̄rit̄ vtrū p̄ritiō sit dolor de p̄ctis volūtarie assumpt⁹. Et tō spes diuine mie d̄r esse cā p̄ritiōis. Et Iā Greg. in. liij. li.

Funda
mētū sa
lutē p̄
suar cog
noscere

Diffinit
tio cōtri
tionis.